

Geschillenkamer

Beslissing ten gronde 138/2021 van 8 december 2021

Dossiernummer : DOS-2020-04026

Betreft : klacht wegens onrechtmatige verwerking persoonsgegevens en niet voldoen aan verzoek gegevenswissing

De Geschillenkamer van de Gegevensbeschermingsautoriteit, samengesteld uit de heer Hielke Hijmans, voorzitter en de heren Dirk Van Der Kelen en Frank De Smet;

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (algemene verordening gegevensbescherming), hierna AVG;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, hierna WOG;

Gelet op het reglement van interne orde, zoals goedgekeurd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers op 20 december 2018 en gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* op 15 januari 2019;

Gelet op de stukken van het dossier;

heeft de volgende beslissing genomen inzake:

De klager: De heer X, vertegenwoordigd door mr. A. Coolsaet, hierna “de klager”;

De verweerder: Y1, en Y2 , vertegenwoordigd door Mr. Jonas de Wit en Mr. Wouter Rubens, hierna “eerste verweerder” en Z1 en Z2, vertegenwoordigd door Mr. Ine Smisdom en Mr. Ilka Buys, hierna “tweede verweerder”.

I. Feiten en procedure

1. Op 17 september 2020 diende de klager een klacht in bij de Gegevensbeschermingsautoriteit tegen verweerders.
2. Het betreft een klacht van de heer X (voormalig secretaris van het Y1) tegen het Y1 en Y2 en Z1. De persoonsgegevens van klager staan volgens klager vermeld in een auditrapport genaamd *Organisatiestudie WZC [...]* welke was opgesteld in opdracht van het Y1. De Gemeenteraad van de Y2 heeft volgens klager de inhoud van het auditrapport gebruikt bij de aanstelling van een nieuwe algemeen directeur. Klager heeft eerder via zijn raadvrouw het recht op gegevenswissing uit willen oefenen bij de eerste en tweede verweerder. Zijn verzoek daartoe werd niet ingewilligd door de verweerders. Bovendien stelt klager dat er geen geldige rechtsgrond aanwezig was voor de verwerking van zijn persoonsgegevens in de organisatiestudie.
3. Op 27 oktober 2020 wordt de klacht door de Eerstelijnsdienst ontvankelijk verklaard op grond van de artikelen 58 en 60 WOG en wordt de klacht op grond van art. 62, §1 WOG overgemaakt aan de Geschillenkamer.
4. Voor een goed begrip van de feiten en van de onderhavige beslissing zal de Geschillenkamer allereerst enige achtergrondinformatie geven en een beeld trachten te schetsen van de positie en de functie van klager binnen de Y1. Uit de conclusies en daarbij horende stukken blijkt dat klager sinds 1 april 1993 de functie van secretaris van het Y1 vervulde. Deze indienststelling was aanvankelijk op basis van een statutaire aanstelling. Op 22 december 2017, trad het Decreet Lokaal Bestuur in werking. Ingevolge dit decreet zou er voortaan één algemeen directeur leiding geven aan beide lokale besturen (Y1 en Y2) in plaats van de twee secretarissen die de functie tot die tijd vervulden.
5. In zijn hoedanigheid van Y1-secretaris was klager eindverantwoordelijke voor de algemene leiding van de organisatie van het Y1, met inbegrip van het Woonzorgcentrum '[...]', welke een vestiging van het Y1 is. Na vermeende steeds terugkerende signalen over zorgelijkheden binnen het Woonzorgcentrum is na beraadslaging van het Vast Bureau beslist om een organisatiestudie te laten uitvoeren teneinde de organisatiestructuur en de leiding aldaar in kaart te brengen. De opdracht om deze studie uit te voeren wordt op 7 november 2019 gegund aan tweede verweerder.
6. Op 6 januari 2020 ontvingen de voorzitter en de leden van het Vast Bureau van het Y1 een mailbericht van de functionaris voor gegevensbescherming van tweede verweerder over de start en de verdere uitvoering van de organisatiestudie. In de e-mail valt te lezen dat bij de uitvoering van de studie de privacy te allen tijde zal worden gerespecteerd. In de e-mail wordt gewezen op de beginselen van gegevensverwerking die in acht genomen zullen worden. Eveneens wordt erop gewezen dat de voorgenomen bevraging anoniem zal gebeuren waardoor er geen persoonsgegevens verwerkt zullen worden. De functionaris verzoekt aldus om hem vragenlijsten te bezorgen waarop ook geen identificeerbare gegevens staan vermeld zoals IP-adressen. Noch de

gestelde vragen noch de gegeven antwoorden mogen aanleiding geven tot persoonsidentificatie. Het verslag van deze organisatiestudie is op 20 februari 2020 gefinaliseerd.

7. Onder verwijzing naar art. 583, §1 Decreet Lokaal Bestuur heeft de gemeenteraad op zitting van 19 juli 2018 besloten om de functie van algemeen directeur bij voorrang aan te bieden aan de zittende functiehouders en niet extern vacant te verklaren. Aangezien de gemeenteraad op dat ogenblik aangaf niet over voldoende zekere gegevens te beschikken om deze aanstellingsprocedure definitief af te ronden, werd nog niet overgegaan tot concrete oproeping van de zittende functiehouders, de gemotiveerde vergelijking van de titels en verdiensten, evenals de uiteindelijke aanstelling.
8. Uit de overgelegde stukken blijkt dat bij beslissing van het college van burgemeester en schepenen het dossier betreffende de selectie en aanstelling van de algemeen directeur uiteindelijk werd voorgelegd aan de gemeenteraad van 28 mei 2020, waarop tevens de eedaflegging (van een algemeen directeur) werd geagendeerd. Op diezelfde dag werd er een definitieve algemeen directeur aangesteld voor Y1 en Y2 welke de functie van gemeentesecretaris en Y1-secretaris verenigde. Tussen de twee kandidaten, waar klager een van was, werd gekozen voor de andere kandidaat.
9. De klager stelt bij conclusie onder meer : "Dat er hardnekkige geruchten bestonden dat de organisatiestudie slechts een dekmantel was om - op een schijnbaar geobjectiveerde wijze - ongefundeerde kritiek in omloop te kunnen brengen, onder andere als vermeende munitie voor een latere vergelijking van de titels en verdiensten tussen mevr. Z en mijn cliënt met het oog op de aanstelling van de algemeen directeur. Dit is ook volledig bewaarheid geworden en blijkt uit talrijke elementen." Voorts wordt er in aansluiting op voorgaande meerdere malen op gewezen dat de andere kandidaat als het ware is bevoorrecht door het geven van een tendentieuze weergave ten hare voordele.
10. Op 4 januari 2021 beslist de Geschillenkamer op grond van art. 95, §1, 1° en art. 98 WOG dat het dossier gereed is voor behandeling ten gronde.
11. Op 4 januari 2021 worden de betrokken partijen per aangetekende zending in kennis gesteld van de bepalingen zoals vermeld in artikel 95, §2, alsook van deze in art. 98 WOG. Tevens worden zij op grond van art. 99 WOG in kennis gesteld van de termijnen om hun verweermiddelen in te dienen.

De uiterste datum voor ontvangst van de conclusie van antwoord van de eerste en de tweede verweerder werd daarbij vastgelegd op 15 februari 2021, deze voor de conclusie van repliek van de klager op 8 maart 2021 en deze voor de conclusies van repliek van de eerste en tweede verweerder op 29 maart 2021.

12. Op 14 januari 2021 aanvaardt de tweede verweerder elektronisch alle communicatie omtrent de zaak en vraagt een kopie van het dossier (art. 95, §2, 3° WOG), dewelke hem werd overgemaakt op 18 januari 2021.
13. Op 8 maart 2021 aanvaardt de klager elektronisch alle communicatie omtrent de zaak en geeft hij te kennen gebruik te willen maken van de mogelijkheid om te worden gehoord indien de verweerders gebruik zullen maken van die mogelijkheid, overeenkomstig artikel 98 WOG.
14. Op 13 februari 2021 aanvaardt de eerste verweerder elektronisch alle communicatie omtrent de zaak en geeft hij te kennen gebruik te willen maken van de mogelijkheid om te worden gehoord, overeenkomstig artikel 98 WOG.

Conclusie van antwoord eerste verweerder

15. Op 15 februari 2021 ontvangt de Geschillenkamer de conclusie van antwoord vanwege de eerste verweerder. Daarin wordt uitgelegd dat er aanhoudende zorgwekkende signalen zouden bestaan over het management en de werking van het Woonzorgcentrum. Met name in de laatste periode waarin klager het ambt van Y1-secretaris te Y2 uitoefende. De toenmalige hoofdverpleegkundige van het woonzorgcentrum zou de partner van klager zijn geweest en er zou sprake zijn geweest van een breuk. Nadat deze signalen naar buiten kwamen, heeft het Vast Bureau van de Y1 meerdere malen beraadslaagd over de werking van het Woonzorgcentrum. Bij een derde beraadslaging aangaande dit onderwerp zou vervolgens zijn besloten om het Woonzorgcentrum te laten doorlichten met behulp van een externe professional.
16. Volgens eerste verweerder is - in tegenstelling tot de beweringen van klager - bij de uitvoering van de organisatiestudie geenszins sprake geweest van het verzamelen van "munitie" om de titels en verdiensten van klager en de andere kandidaat later te kunnen vergelijken in het kader van de definitieve aanstelling van een algemeen directeur voor de Y1 en het Y2. Bovendien kan er gezien de chronologische volgorde waarop het een en ander is verlopen geen sprake zijn van het laten uitvoeren van een studie teneinde dit later te gebruiken ten nadele van klager. Het Vast Bureau had Z1, de tweede verweerder, reeds op 7 november 2019 aangesteld om een organisatiestudie te maken met betrekking tot het Woonzorgcentrum '[...]. De gemeenteraad van de Y2 besliste een aantal maanden later, op 20 februari 2020 om de functie van algemeen directeur conform art. 583, §1 Decreet Lokaal Bestuur te zullen invullen via een interne oproeping. Klager kreeg als Y1-secretaris tezamen met mevrouw Z die gemeentesecretaris was, voorrang bij de kandidaatstelling. Derhalve kon - in tegenstelling tot de bewering van klager - niet reeds op 7 november 2019 vaststaan dat een vergelijking van titels en verdiensten zou worden gemaakt tussen klager en mevrouw Z.
17. Volgens de eerste verweerder werd pas later een uitvoerige vergelijking van de titels en verdiensten van mevr. Z enerzijds en klager anderzijds gemaakt.

18. De organisatiestudie bestond voor een deel uit een anonieme personeelsbevraging aan de hand van vragenlijsten. Het andere deel van de studie bestond uit workshops met medewerkers en interviews met leidinggevend en eindverantwoordelijken. Aan de hand van het voorgaande werd het uiteindelijke rapport van de studie opgemaakt.
19. Volgens de eerste verweerder was klager van meet af aan op de hoogte van het feit dat er tevens interviews en workshops zouden plaatsvinden bij de uitvoering van de studie. Voorgaande was immers ook opgenomen in de offerte en de nieuwsbrief van tweede verweerder.
20. Op 21 februari 2020 werd het rapport van de organisatiestudie door tweede verweerder geleverd aan eerste verweerder. De bespreking ervan werd geagendeerd op het Vast Bureau van 13 maart 2020 maar werd verdaagd naar 19 mei 2020. Het was volgens eerste verweerder dus onmogelijk dat klager pas kennis heeft genomen van dat stuk in juni 2020. Klager was immers als Y1-secretaris verantwoordelijk voor het Vast Bureau en woonde de vergadering bij, verstuurde de agenda, zorgde voor de notulen. Derhalve is het hoogst onwaarschijnlijk dat klager geen kennis heeft genomen van de stukken of pas op 22 juni 2020. Klager heeft op 16 maart 2020 zelf de agenda verstuurd aan de leden van het Vast Bureau met daarop onder punt 2 “WZC [...] - organisatiestudie – bespreking”.
21. Eerste verweerder stelt dat de schriftelijke personeelsbevraging/enquête, zoals steeds aangegeven, anoniem is ingericht en verlopen. Derhalve kan klager volgens eerste verweerder niet stellen dat er sprake is geweest van verwerking van persoonsgegevens door middel van de anonieme vragenlijsten. Het betoog van klager dat integraal steunt op deze anonieme schriftelijke personeelsbevraging faalt volgens eerste verweerder.
22. Eerste verweerder erkent dat er sprake is van verwerking van persoonsgegevens van de klager via de workshops/enquêtes zonder daarvoor toestemming in de zin van artikel 6 AVG te hebben van de betrokkenen. Dat was ook onmogelijk bij een verwerking van persoonsgegevens welke zoals in casu op indirecte wijze werden verzameld. Echter, het feit dat er geen sprake was van toestemming betekent geenszins dat de verwerking onrechtmatig is.
23. Er bestaan wettelijke taken welke nagekomen dienen te worden door eerste verweerder krachtens het Decreet Lokaal Bestuur, voor wat betreft de eigen organisatiebeheersing waaronder de openbare dienstverlening en een goede interne werkingsstructuur en organisatie. Tevens wijst de organieke X-wet de eerste verweerder meerdere taakstellingen van openbare dienstverlening en algemeen belang toe. Het is om deze redenen dat het noodzakelijk is om te kunnen beschikken over een goed beeld betreffende de organisatie en de interne werking, welke door middel van de Organisatiestudie Woonzorgcentrum ‘[...] in kaart zou kunnen worden gebracht.
24. De verwerking van persoonsgegevens wordt volgens eerste verweerder gelegitimeerd door het gerechtvaardigde en afgewogen belang met betrekking tot het optimaliseren van de organisatie en (openbare) dienstverlening. Deze dienstverlening wordt immers gefinancierd met openbare middelen. Het belang van eerste verweerder prevaleert volgens hem derhalve boven het private

belang van klager. Bovendien werden er enkel professionele gegevens van klager verwerkt in het kader van de organisatiestudie 'Woonzorgcentrum [...]'. Er was geen sprake van verwerking van privacygevoelige gegevens en/of gegevens betreffende zijn persoonlijke levenssfeer.

25. Bovendien rustte er op eerste verweerder een materiële zorgvuldigheidsplicht en een wettelijke onderzoekspllicht om alle relevante factoren en omstandigheden tegen elkaar af te wegen waarbij de titels en verdiensten van de personen die zich kandidaat hebben gesteld voor de betrekking van algemeen directeur met elkaar werden vergeleken. Een deugdelijk onderzoek was dus vereist, vooral omdat het ging om een betrekking waarbij het algemeen belang wordt nagestreefd. De verwerking was volgens eerste verweerder proportioneel. Daarbij komt nog dat alle personeelsleden van verwerende partijen gebonden zijn door het beroepsgeheim. De beslissing tot het aanstellen van de algemeen directeur werd genomen in besloten zitting, waardoor de vrije verspreiding/bekendmaking ervan voor een groot deel aan banden werd gelegd. Gezien het bovenstaande kan de geïsserde verwerking van persoonsgegevens worden beschouwd als noodzakelijk voor de verwezenlijking van de wettelijke taken van algemeen belang, in de zin van art. 6 lid 1 sub e AVG.

26. Op het verzoek van klager tot wissing van zijn persoonsgegevens conform artikel 17 AVG reageert de eerste verweerder afwijzend, nu er geen sprake is van een van de in artikel 17 lid 1¹ opgesomde gevallen. Thans is er bovendien sprake van de uitzondering zoals bepaald in artikel 17 lid 3 sub b², aangezien eerste verweerder de gegevens verwerkt ter uitvoering van wettelijke taken die haar zijn toebedeeld en welke nageleefd dienen te worden in het algemeen belang.

Conclusie van antwoord tweede verweerder

¹ Artikel 17 lid 1 AVG : De betrokkene heeft het recht van de verwerkingsverantwoordelijke zonder onredelijke vertraging wissing van hem betreffende persoonsgegevens te verkrijgen en de verwerkingsverantwoordelijke is verplicht persoonsgegevens zonder onredelijke vertraging te wissen wanneer een van de volgende gevallen van toepassing is:

- a) de persoonsgegevens zijn niet langer nodig voor de doeleinden waarvoor zij zijn verzameld of anderszins verwerkt;
- b) de betrokkene trekt de toestemming waarop de verwerking overeenkomstig artikel 6, lid 1, punt a), of artikel 9, lid 2, punt a), berust, in, en er is geen andere rechtsgrond voor de verwerking;
- c) de betrokkene maakt overeenkomstig artikel 21, lid 1, bezwaar tegen de verwerking, en er zijn geen prevalerende dwingende gerechtvaardigde gronden voor de verwerking, of de betrokkene maakt bezwaar tegen de verwerking overeenkomstig artikel 21, lid 2;
- d) de persoonsgegevens zijn onrechtmatig verwerkt;
- e) de persoonsgegevens moeten worden gewist om te voldoen aan een in het Unierecht of het lidstatelijke recht neergelegde wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;
- f) de persoonsgegevens zijn verzameld in verband met een aanbod van diensten van de informatiemaatschappij als bedoeld in artikel 8, lid 1.

² Artikel 17 lid 3 AVG : De leden 1 en 2 zijn niet van toepassing voor zover verwerking nodig is:

- b) voor het nakomen van een in het Unierecht of het lidstatelijke recht neergelegde wettelijke verwerkingsverplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust, of voor het vervullen van een taak van algemeen belang of het uitoefenen van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend;

27. Tweede verweerder geeft aan dat hij op verzoek van eerste verweerder op 15 oktober 2019 een offerte heeft uitgebracht ter uitvoering van een organisatiestudie naar het Woonzorgcentrum '[...]' dat wordt uitgebaat door het Y1, waarvan het voornaamste doel was *“de continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening in het WZC maximaal te verzekeren”* en is ze van mening dat *‘een organisatiestudie de nodige handvaten en inzichten kan aanreiken’*.

Daarnaast wordt verzocht om duidelijk rekening te houden met het volgende:

- *“Het Y1 streeft naar een performante en toekomstgerichte organisatie met duurzaam leiderschap inzonderheid een leiderschap dat uitgaat van sturing en ondersteuning gebaseerd op een aantal principes: actieve sturing, aanmoediging, flexibel, ethisch, probleemoplossend, innovatie en samenwerking.”*
- *Een duidelijk plan van aanpak en structuurgericht op de toekomst.”*

28. Op 7 november 2019 heeft het Vast Bureau van het Y1 de opdracht gegeven aan tweede verweerder om een organisatiestudie uit te voeren conform de offerte dd. 15 oktober 2019.

29. Op 6 januari 2020 verstuurde de functionaris voor gegevensbescherming van het Y1 (zoals hierboven aangegeven) naar aanleiding van de nieuwsbrief, een e-mail aan de stuurgroep en aan tweede verweerder wat betreft de toepassing van de AVG bij uitvoering van de organisatiestudie. Tweede verweerder geeft aan om deze redenen advies ingewonnen te hebben bij haar adviseur inzake de AVG. Vervolgens heeft zij haar medewerking verleend in het kader van haar opdracht als verwerker.

30. Vervolgens heeft tweede verweerder een vragenlijst, die kon worden ingevuld via een specifieke link, bezorgd aan eerste verweerder die de opdrachtgever was. De vragenlijst had onder andere als onderwerp, de structuur en cultuur van de organisatie, het leiderschap binnen de organisatie. De antwoorden waaruit gekozen kon worden waren algemene stellingen zoals ‘volledig oneens’, ‘eerder oneens’, ‘eerder eens’, ‘niet van toepassing’ en ‘ik weet het niet’.

31. Eerste verweerder heeft vervolgens de link waarop de vragenlijst kon worden ingevuld alsook de papieren versie van de vragenlijst ter beschikking gesteld aan alle medewerkers van het Woonzorgcentrum en de ondersteunende diensten. Tweede verweerder geeft te kennen dat zij om tegemoet te komen aan de e-mail van de functionaris voor gegevensbescherming van Y1, expliciet de volgende vermelding in de vragenlijst heeft toegevoegd: *“de antwoorden worden volledig anoniem verwerkt. De totale gegevens worden als groep gerapporteerd. Er kan zodoende nooit weergegeven worden wie/welk antwoord gegeven heeft”*.

32. Er werd een uitgebreide documentenanalyse uitgevoerd door tweede verweerder van onder andere het organogram, de organisatiestructuur en functiebeschrijvingen. Eveneens werden er workshops georganiseerd met de medewerkers. Dit gebeurde volgens tweede verweerder op

basis van verschillende stellingen. In haar conclusie wordt de werkwijze van de workshops omschreven als :

"In het kader van de workshop werd de werking en structuur van de organisatie op een interactieve manier geëvalueerd door de medewerkers zelf. In elke sessie werden verschillende stellingen naar voren geschoven. Per stelling werden de deelnemers gevraagd via gekleurde post-its aan te duiden in welke mate de stelling van toepassing is in de organisatie. Na elke 'ronde' werd dieper ingegaan op de meningen van de deelnemers. De leidinggevenden namen niet deel aan de workshops om de medewerkers uitdrukkelijk de mogelijkheid te geven om hun visie op de werking van de organisatie mee te geven."

33. Tot slot werden de interviews van leidinggevenden en eindverantwoordelijken afgenomen. Met de directe leidinggevenden gingen de interviews over de effectieve taakuitvoering. Tweede verweerder wijst erop dat in het kader van de workshops en de interviews, de bescherming van de deelnemende medewerkers centraal stond. Er werd niet genoteerd welke medewerker, leidinggevende of eindverantwoordelijke welke mening had gegeven. In het geval een medewerker, leidinggevende of eindverantwoordelijke in het kader van de workshops en interviews een mening had over bepaalde personen, werd daarvan nota genomen.
34. Op 28 mei 2020 werd tweede verweerder aangeschreven door de raadsman van klager en verzocht om de organisatiestudie in te trekken voor aanvang van de gemeenteraadszitting op die dag. Tweede verweerder heeft geen gevolg aan dit verzoek kunnen geven nu zij als verwerker niet in de positie was om daaraan gevolg te kunnen geven. Op 10 juli 2020 ontving tweede verweerder een schrijven van klager die van mening was dat de verwerking van de hem betreffende persoonsgegevens een inbreuk uitmaken op de AVG. Hij verzocht om wissing van deze gegevens. Opnieuw heeft tweede verweerder te kennen gegeven geen gevolg te kunnen geven aan de brief van klager aangezien zij slechts verwerker is.
35. De verzoeken van klager zijn volgens tweede verweerder ongegrond omwille van zijn hoedanigheid van verwerker. Het is de eerste verweerder die het doel en de middelen van de studie heeft bepaald. De verwerker is diegene die persoonsgegevens verwerkt ten behoeve van en volgens de instructies van de verwerkingsverantwoordelijke. Het is derhalve eerste verweerder geweest die de essentiële elementen van de verwerking heeft bepaald. Het staat volgens tweede verweerder buiten kijf dat tweede verweerder geen inspraak had in het bepalen van de doeleinden van de verwerking en de gegevens geenszins gebruikte voor eigen doeleinden.
36. Volgens tweede verweerder dwaalt klager bovendien omtrent de identiteit van eerstgenoemde. Klager heeft in zijn conclusie van repliek gewezen op stukken met betrekking tot Z1 waarbij wordt verwezen naar een geldigheidstermijn en assessments. Z1 is echter een afzonderlijke entiteit binnen Z2 en mag niet verward worden met Z2. Z1 is gericht op werving en selectie voor overheidsinstellingen terwijl Z2 Consult organisatiestudies uitvoert. Voorts verwacht klager

verschillende elementen van de organisatiestudie. De vragenlijst is namelijk wel anoniem. Het is dus ook onmogelijk om te achterhalen wie wat heeft geantwoord bij het invullen van de vragenlijsten. Daarnaast is er het resultaat van de workshops en interviews. Daarbij zijn aan de hand van algemene stellingen de medewerkers en leidinggevenden bevraagd naar de werking van de organisatie. Zij kregen de gelegenheid hun mening te geven omtrent de werking, de leidinggevenden etc. Daarbij kwam niet enkel klager aan bod maar ook de hoofdverpleegkundige, de waarnemend hoofdverpleegkundige alsook de directeur. Hierbij werden de standpunten genoteerd en in het uiteindelijke rapport vermeld zonder aan te geven van wie de uitspraken afkomstig waren. De methodiek van de organisatiestudie is volgens tweede verweerder, in tegenstelling tot de beweringen van klager, wel degelijk professioneel en gebaseerd op industrie-standaarden.

37. Op 14 september 2021 worden de partijen ervan in kennis gesteld dat de hoorzitting zal plaatsvinden op 23 november 2021.

38. Op 23 november 2021 worden de partijen gehoord door de Geschillenkamer.

39. Op 26 november 2021 wordt het proces-verbaal van de hoorzitting aan de partijen voorgelegd.

40. Op 1 december 2021 ontvangt de Geschillenkamer vanwege de klager enkele opmerkingen met betrekking tot het proces-verbaal.

II. Motivering

II.1 Omvang van het geschil

41. De Geschillenkamer stelt vast dat deze zaak kadert in een ruimer geschil tussen de klager en vooral de eerste verwerkingsverantwoordelijke omtrent de beoogde benoeming van eerstgenoemde als secretaris van de Y1. De Geschillenkamer beperkt zich uiteraard tot vragen omtrent gegevensbescherming en met name de verwerking van persoonsgegevens van de klager opgenomen in de organisatiestudie vanwege de tweede verweerder.

II.2 Identificatie van de verwerkingsverantwoordelijke (artikel 4.7 AVG)

42. Conform artikel 4.7 AVG is de verwerkingsverantwoordelijke “de natuurlijke persoon of rechtspersoon, overheidsinstantie, dienst of ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt”.

43. Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft in zijn rechtspraak het begrip “verwerkingsverantwoordelijke” ruim uitgelegd teneinde een doeltreffende en volledige

bescherming van de betrokkenen te verzekeren.³ Volgens de Richtsnoeren van de EDPB 07/2030 gaat het om een functionele hoedanigheid die op basis van de feitelijke situatie per concreet geval moet worden beoordeeld.

44. In casu stelt de Geschillenkamer vooreerst vast dat de eerste verweerder een verwerking van persoonsgegevens uitvoerde in de zin van artikel 4.2 AVG, met name “een bewerking of een geheel van bewerkingen met betrekking tot persoonsgegevens of een geheel van persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd via geautomatiseerde procedés, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiden of op andere wijze ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van gegevens”.
45. De genoemde richtsnoeren stellen: “In practice, if a controller engages a processor to carry out the processing on its behalf, it often means that the processor shall be able to make certain decisions of its own on how to carry out the processing. The EDPB recognizes that some margin of manoeuvre may exist for the processor also to be able to make some decisions in relation to the processing. In this perspective, there is a need to provide guidance about which level of influence on the "why" and the "how" should entail the qualification of an entity as a controller and to what extent a processor may make decisions of its own.”⁴ (vrije vertaling: ... Wanneer een verwerkingsverantwoordelijke een verwerker inschakelt om de verwerking namens hem uit te voeren, betekent dit in de praktijk vaak dat de verwerker zelf bepaalde beslissingen kan nemen over de wijze waarop hij de verwerking uitvoert. De EDPB erkent dat er enige manoeuvreerruimte kan bestaan voor de verwerker om ook bepaalde beslissingen te kunnen nemen in verband met de verwerking. Vanuit dit oogpunt is er behoefte aan richtsnoeren over de vraag welke mate van invloed op het "waarom" en het "hoe" moet leiden tot de kwalificatie van een entiteit als verwerkingsverantwoordelijke en in welke mate een verwerker zelf beslissingen mag nemen.)
46. De Geschillenkamer stelt aan de hand van de ingebrachte stukken vast dat het de eerste verweerder was die het doel en de middelen bepaalde van de betrokken verwerking van persoonsgegevens. Eerste verweerder had immers als opdrachtgevend bestuur de overheidsopdracht voor het uitvoeren van de organisatiestudie met betrekking tot het WZC [...] aan tweede verweerder gegund. Uit de bij conclusies overgelegde stukken blijkt dat eerste verweerder zowel bij de aanvraag van de offerte als in de verdere uitvoering van de organisatiestudie, het doel en de middelen bepaalde ter uitvoering van de organisatiestudie. Het doel van de studie was immers de structuur van de organisatie in kaart te brengen om vervolgens duidelijkheid te krijgen over de signalen die werden ontvangen van ongerustheid bij medewerkers over de leiding van het woonzorgcentrum.

³ Zie o.a. HvJEU, 5 juni 2018, C-210/16, Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein, ECLI:EU:C:2018:388, par. 27-29.

⁴ EDPB Guideline 07/2020 on the concepts of controller and processor in the GDPR, https://edpb.europa.eu/system/files/2021-07/eppb_guidelines_202007_controllerprocessor_final_en.pdf, punt **.

47. Het verzoek van eerste verweerder aan tweede verweerder was : "Het Vast Bureau is van oordeel dat de enige manier om hier duidelijkheid over te krijgen een onafhankelijke en snelle organisatie-audit is van het woonzorgcentrum."⁵ Om voornoemde studie te kunnen uitvoeren dienden er persoonsgegevens verzameld te worden. Dat de tweede verweerder bij het uitvoeren van de opdracht voorstellen deed en bepaalde methoden ter uitvoering van de studie aandroeg, betekent geenszins dat tweede verweerder tevens als verwerkingsverantwoordelijke moet worden beschouwd.
48. Eerste verweerder erkent eveneens zelf verwerkingsverantwoordelijke te zijn. De Geschillenkamer stelt wel vast dat er geen verwerkersovereenkomst werd overgelegd door de verweerders.⁶
49. De Geschillenkamer stelt op basis van bovenstaande vast dat eerste verweerder dient te worden beschouwd als enige verwerkingsverantwoordelijke in de zin van artikel 4.7 AVG voor de verwerking van persoonsgegevens die het voorwerp uitmaken van het onderzoek. Tweede verweerder moet worden beschouwd als verwerker in de zin van artikel 4.8 AVG die ten behoeve van de verwerkingsverantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt.
50. Zowel de eerste verweerder als verwerkingsverantwoordelijke als de tweede verweerder als verwerker zijn derhalve ingevolge deze hoedanigheid overeenkomstig de in de artikelen 5.2 en 24 AVG vervatte verantwoordingsplicht ertoe gehouden om de naleving van de beginselen van de AVG te verzekeren.

II.2 Rechtmatigheid van de verwerking van persoonsgegevens

51. Een verwerking van persoonsgegevens dient te steunen op één van de rechtsgronden van artikel 6.1 AVG, dat als volgt luidt :

Artikel 6 Rechtmatigheid van de verwerking

1. De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan:

a) de betrokkene heeft toestemming gegeven voor de verwerking van zijn persoonsgegevens voor een of meer specifieke doeleinden;

⁵ Offerte met beschrijving van verzoeken eerste verweerder d.d. oktober 2019

⁶ Zie punten ** van deze beslissing.

b) de verwerking is noodzakelijk voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is, of om op verzoek van de betrokkene vóór de sluiting van een overeenkomst maatregelen te nemen;

c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;

d) de verwerking is noodzakelijk om de vitale belangen van de betrokkene of van een andere natuurlijke persoon te beschermen;

e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;

f) de verwerking is noodzakelijk voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde, behalve wanneer de belangen of de grondrechten en de fundamentele vrijheden van de betrokkene die tot bescherming van persoonsgegevens nopen, zwaarder wegen dan die belangen, met name wanneer de betrokkene een kind is.

De eerste alinea, punt f), geldt niet voor de verwerking door overheidsinstanties in het kader van de uitoefening van hun taken.

2. De lidstaten kunnen specifiekere bepalingen handhaven of invoeren ter aanpassing van de manier waarop de regels van deze verordening met betrekking tot de verwerking met het oog op de naleving van lid 1, punten c) en e), worden toegepast; hiertoe kunnen zij een nadere omschrijving geven van specifieke voorschriften voor de verwerking en andere maatregelen om een rechtmatige en behoorlijke verwerking te waarborgen, ook voor andere specifieke verwerkingssituaties als bedoeld in hoofdstuk IX.

3. De rechtsgrond voor de in lid 1, punten c) en e), bedoelde verwerking moet worden vastgesteld bij:

a) Unierecht;

of b) lidstatelijk recht dat op de verwerkingsverantwoordelijke van toepassing is.

Het doel van de verwerking wordt in die rechtsgrond vastgesteld of is met betrekking tot de in lid 1, punt e), bedoelde verwerking noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend. Die rechtsgrond kan specifieke bepalingen bevatten om de toepassing van de regels van deze verordening

aan te passen, met inbegrip van de algemene voorwaarden inzake de rechtmatigheid van verwerking door de verwerkingsverantwoordelijke; de types verwerkte gegevens; de betrokkenen; de entiteiten waaraan en de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt; de doelbinding; de opslagperioden; en de verwerkingsactiviteiten en -procedures, waaronder maatregelen om te zorgen voor een rechtmatige en behoorlijke verwerking, zoals die voor andere specifieke verwerkingssituaties als bedoeld in hoofdstuk IX. Het Unierecht of het lidstatelijke recht moet beantwoorden aan een doelstelling van algemeen belang en moet evenredig zijn met het nagestreefde gerechtvaardigde doel.

52. De Geschillenkamer heeft er in haar eerdere beslissingen op gewezen dat de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking één rechtmatigheidsgrondslag dient aan te wijzen op basis waarvan hij de verwerking van persoonsgegevens wenst uit te voeren. Het vereiste van een rechtmatige grondslag is een van de drie hoofdbeginselen - samen met die van eerlijkheid en transparantie - van gegevensbescherming conform artikel 5 lid 1, a van de AVG.
53. De verschillende rechtmatigheidsgrondslagen brengen verschillende gevolgen met zich mee, met name wat betreft de rechten van de betrokkenen. Om voornoemde reden is het niet toegestaan dat de verwerkingsverantwoordelijke zich, afhankelijk van de omstandigheden, beroept op de ene of de andere rechtsgrond.⁷ Immers, de keuze van een rechtsgrondslag brengt gevolgen met zich mee, met name wat de rechten van de betrokkenen betreft.
54. Eerste verweerder beroept zich op artikel 6 lid 1, e en stelt daarbij "krachtens het Decreet Lokaal Bestuur diverse (wettelijke) verplichtingen te hebben voor wat betreft de eigen organisatiebeheersing (i.e. de openbare dienstverlening waar zij voor moeten zorgen, vereist immers een goede interne werkingsstructuur en organisatie), wijst de Organieke X-wet verwerende partijen ook meerdere taakstellingen van openbare dienstverlening/algemeen belang toe (nl. inzake maatschappelijke hulp- en dienstverlening). Teneinde deze wettelijke taakstellingen te kunnen vervullen is het voor verwerende partijen noodzakelijk te kunnen beschikken over een goede organisatie(-structuur en -cultuur) en interne werking; opzet waarin de geïsoleerde organisatiestudie 'Woonzorgcentrum [...] kadert.'⁸
55. Eerste verweerder verwijst in haar conclusies meer precies naar artikel 583 van het Decreet Lokaal Bestuur.⁹ Volgens haar rust op haar als overheid een decretale verplichting om systematisch een

⁷ Beslissing ten gronde 55/2021 d.d. 22 april 2021 van de Geschillenkamer

⁸ P. 19 Conclusie van antwoord eerste verweerder

⁹ Artikel 583 Decreet Lokaal Bestuur § 1. Als de titularis van het ambt van gemeentesecretaris en de titularis van het ambt van secretaris van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn dat de gemeente bedient verschillende personen zijn, of als maar een van beide ambten ingevuld is, kan de gemeenteraad de titularissen of, in voorkomend geval, de titularis, oproepen om zich binnen dertig dagen kandidaat te stellen voor het ambt van algemeen directeur. Na het verstrijken van de termijn stelt het college van burgemeester en schepenen vast wie zich tijdig en ontvankelijk kandidaat heeft gesteld.

Als maar een van de personen, vermeld in het eerste lid, zich tijdig kandidaat heeft gesteld, wordt die persoon bij het verstrijken van de termijn om zich kandidaat te stellen, met behoud van zijn dienstverband, van rechtswege aangesteld als algemeen directeur bij de gemeente.

Als twee van de personen, vermeld in het eerste lid, zich tijdig kandidaat stellen, stelt de gemeenteraad uiterlijk op 1 augustus 2018 op basis van een systematische vergelijking van de titels en verdiensten een van hen met behoud van zijn dienstverband aan als algemeen directeur.

vergelijking te maken van de titels en verdiensten van de kandidaten voor de betrekking van algemeen directeur van Y1 en Y2.

56. Klager verwerpt het beroep op artikel 6 lid 1, e en stelt dat “De verplichting om aan zelfevaluatie en kwaliteitsonderzoek te doen - al evenzo van toepassing voor de meeste organisaties - rechtvaardigt geenszins zonder meer de wijze waarop het WZC aan haar verplichting tracht te voldoen; het 'algemeen belang' en de 'decretale verplichting om titels en verdiensten te vergelijken' eisen juist een pertinente motivering”.
57. De Geschillenkamer wijst erop dat het gebruik van de rechtmatigheidsgrond vervat in artikel 6.1 e) AVG inhoudt dat de verwerkingsverantwoordelijke dient te kunnen aantonen dat: a) deze belast is met een taak van algemeen belang of een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag en b) de betrokken verwerking noodzakelijk is voor de vervulling van voormelde taak.
58. Overweging 45 bepaalt het volgende omtrent de verwerking van persoonsgegevens op grond van artikel 6.1 e) :

”Indien de verwerking wordt verricht omdat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe wettelijk is verplicht of indien de verwerking noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang dan wel voor een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag, dient de verwerking een grondslag te hebben in het Unierecht of het lidstatelijke recht. (...) Het moet ook het Unierecht of het lidstatelijke recht zijn die het doel van de verwerking bepaalt. Voorts zou dat recht een nadere omschrijving kunnen geven van de algemene voorwaarden van deze verordening waaraan de persoonsgegevensverwerking moet voldoen om rechtmatig te zijn, en specificaties kunnen vaststellen voor het bepalen van de verwerkingsverantwoordelijke, het type verwerkte persoonsgegevens, de betrokkenen, de entiteiten waaraan de persoonsgegevens mogen worden vrijgegeven, de doelbinding, de opslagperiode en andere maatregelen om te zorgen voor rechtmatige en behoorlijke verwerking. Ook dient in het Unierecht of het lidstatelijke recht te worden vastgesteld of de verwerkingsverantwoordelijke die is belast met een taak van

Als geen van de personen, vermeld in het eerste lid, zich tijdig kandidaat stelt of als de gemeenteraad geen gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid vermeld in het eerste lid, vult de gemeenteraad het ambt in door aanwerving of bevordering. De gemeenteraad stelt de voorwaarden vast voor het ambt van algemeen directeur en stelt daarvoor de selectieprocedure vast. De algemeen directeur wordt gekozen in functie van de functiebeschrijving met functieprofiel en competentievereisten en van de toetsing aan de voorwaarden.

§ 2. Als de titularis van het ambt van financieel beheerder van de gemeente en de titularis van het ambt van financieel beheerder van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn dat de gemeente bedient verschillende personen zijn, of als maar een van beide ambten ingevuld is, kan de gemeenteraad de titularissen, of, in voorkomend geval, de titularis oproepen om zich binnen dertig dagen kandidaat te stellen voor het ambt van financieel directeur. Na het verstrijken van de termijn stelt het college van burgemeester en schepenen vast wie zich tijdig en ontvankelijk kandidaat heeft gesteld.

Als maar een van de personen, vermeld in het eerste lid, zich tijdig kandidaat heeft gesteld, wordt die persoon bij het verstrijken van de termijn om zich kandidaat te stellen, met behoud van zijn dienstverband van rechtswege aangesteld als financieel directeur bij de gemeente.

Als twee van de personen, vermeld in het eerste lid, zich tijdig kandidaat stellen, stelt de gemeenteraad uiterlijk op 1 augustus 2018 op basis van een systematische vergelijking van de titels en verdiensten een van hen met behoud van zijn dienstverband aan als financieel directeur.

Als geen van de personen, vermeld in het eerste lid, zich tijdig kandidaat stelt of als de gemeenteraad geen gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid, vermeld in het eerste lid, vult de gemeenteraad het ambt in door aanwerving of bevordering. De gemeenteraad stelt voorwaarden vast voor het ambt van financieel directeur en stelt daarvoor de selectieprocedure vast. De financieel directeur wordt gekozen in functie van de functiebeschrijving met functieprofiel en competentievereisten en van de toetsing aan de voorwaarden.

algemeen belang dan wel met een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag, een overheidsinstantie of een andere publiekrechtelijke persoon of, indien zulks is gerechtvaardigd om redenen van algemeen belang, waaronder gezondheidsdoeleinden zoals volksgezondheid, sociale bescherming en het beheer van gezondheidszorgdiensten, een privaatrechtelijke persoon, zoals een beroepsvereniging, moet zijn.”

59. Overweging 45 AVG licht ook toe dat voor verwerking van persoonsgegevens op grond van art. 6, lid 1.e AVG niet voor elke afzonderlijke verwerking specifieke wetgeving vereist is. Er kan worden volstaan met wetgeving die als basis fungeert voor verscheidene verwerkingen op grond van art. 6, lid 1, sub c en sub e AVG. Deze lezing strookt ook met het uitgangspunt van het EVRM inzake beperking van grondrechten, waarbij de beperking van het privéleven op grond van art. 8, tweede lid, voorzienbaar moet zijn bij wet. Het begrip voorzienbaar bij wet wordt hierbij opgevat als een materieel wetsbegrip, dat niet beperkt is tot wetten in formele zin. In de kern gaat het erom dat het voor het individu kenbaar moet zijn dat zijn persoonsgegevens worden verwerkt met betrekking tot een specifieke publieke taak, dan wel om te voldoen aan een wettelijke verplichting. Dit kan ook volgen uit een samenstel van wettelijke regels.¹⁰
60. Volgens artikel 6.3 AVG kan de rechtsgrond tevens “specifieke bepalingen bevatten om de toepassing van de regels van deze verordening aan te passen, met inbegrip van de algemene voorwaarden inzake de rechtmatigheid van verwerking door de verwerkingsverantwoordelijke; de types verwerkte gegevens; de betrokkenen; de entiteiten waaraan en de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt; de doelbinding; de opslagperioden; en de verwerkingsactiviteiten en -procedures (...)”.
61. De Geschillenkamer wijst er in dit verband op dat overeenkomstig voormeld artikel 6.3 AVG, gelezen in samenhang met artikel 22 van de Grondwet en in het licht van de artikelen 7 en 8 van het Europees Grondrechtenhandvest, een wetgevende norm de essentiële kenmerken van een gegevensverwerking moet vastleggen die noodzakelijk is voor de uitvoering van een taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is toevertrouwd.¹¹ De Geschillenkamer benadrukt dat de betrokken verwerking dient te worden omkaderd door een norm die voldoende duidelijk en nauwkeurig is waarvan de toepassing voor de betrokken personen voorzienbaar is. Overeenkomstig artikel 6.3 AVG dienen de precieze doeleinde(n) van de verwerking in de wettelijke norm zelf te worden

¹⁰ Kluwer Navigator, mr. dr. A.H. Pool, *Arbeidsovereenkomst*, art. 6 AVG, aant. 5.3

¹¹ Zie ook de adviezen van het Kenniscentrum van de GBA 36/2020, 42/2020, 44/2020, 46/2020, 52/2020 en 64/2020(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/burger/zoeken?q=&search_category%5B%5D=taxonomy%3Apublicati ons&search_type%5B%5D=advices&s=recent&l=2)

opgenomen. Verder dienen de volgende elementen voorzienbaar te zijn: de identiteit van de verwerkingsverantwoordelijke(n), de categorieën verwerkte gegevens, met dien verstande dat deze in overeenstemming moeten zijn met artikel 5.1 AVG ("toereikend, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt"), de categorieën betrokkenen van wie de gegevens zullen worden verwerkt, de bewaartermijn van de gegevens, de ontvangers of categorieën ontvangers aan wie hun gegevens worden meegedeeld, de omstandigheden waarin en de redenen waarvoor ze zullen worden meegedeeld en de eventuele beperking van de verplichtingen en/of rechten vermeld in de artikelen 5, 12 tot en met 22 en 34 AVG.

62. De Geschillenkamer wijst er evenwel op dat taken van algemeen belang of openbaar gezag waarmee verwerkingsverantwoordelijken zijn belast, dikwijls niet gebaseerd zijn op nauwkeurig omschreven verplichtingen of wetgevende normen die voldoen aan de eisen vermeld onder randnummer 61, meer bepaald het vastleggen van de essentiële kenmerken van de gegevensverwerking. Veeleer vinden verwerkingen plaats op basis van een meer algemene machtiging om te handelen, zoals voor de vervulling van de taak noodzakelijk is. Dit leidt ertoe dat de desbetreffende wettelijke basis in de praktijk veelal geen concreet omschreven bepalingen bevat omtrent de noodzakelijke gegevensverwerkingen. Verwerkingsverantwoordelijken die op basis van dergelijke wettelijke grondslag willen beroep doen op artikel 6.1 e) AVG moeten dan zelf een afweging maken tussen de noodzakelijkheid van de verwerking voor de taak van algemeen belang en de belangen van de betrokkenen.¹²

63. Er kan worden aangenomen dat één van de taken van algemeen belang van de lokale besturen bestaat uit behoorlijk bestuur waarbij een goede organisatiestructuur- en -cultuur en goede interne werking van groot belang is. Het doel van de gegevensverwerking bestond dus uit het verkrijgen van een duidelijk beeld van de organisatie, om vervolgens de tekortkomingen te verbeteren, en beter te kunnen besturen. Met dit doeleinde zijn de gegevens van klager in het kader van de organisatiestudie verwerkt. De verwerking dient bovendien naar zijn aard gebonden te zijn aan de uitoefening van de publieke taak. Het begrip publieke taak moet breed worden gelezen, mede in het licht van overweging 45 AVG, maar de publieke taak moet wel voldoende duidelijk blijken uit nationaal recht, wat in casu het geval is. Verwerende partijen hebben krachtens het Decreet Lokaal Bestuur diverse (wettelijke) verplichtingen, wat betreft de eigen organisatiebeheersing waaronder een goede interne organisatiestructuur. Tevens bevat de X-wet taakstellingen van openbare dienstverlening en algemeen belang welke door verweerders nageleefd dienen te worden.¹³

¹² Zie ook beslissing ten gronde 124/2021 van de Geschillenkamer d.d. 10 november 2021

¹³ Zie bijvoorbeeld artikel 57 § 1 van de Y- Wet welke bepaalt : § 1. Onverminderd het bepaalde in artikel 57ter, heeft het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn tot taak aan personen en gezinnen de dienstverlening te verzekeren waartoe de gemeenschap gehouden is. Het verzekert niet alleen lenigende of curatieve doch ook preventieve hulp. Het bevordert de maatschappelijke participatie van de gebruikers. Deze dienstverlening kan van materiële, sociale, geneeskundige, sociaal-geneeskundige of

64. De verwerkingsverantwoordelijke dient ook aan te tonen dat de verwerking van de persoonsgegevens noodzakelijk was en dat door de verwerking geen onevenredige inbreuken worden gepleegd op het recht op gegevensbescherming van betrokkenen. Een verwerking is noodzakelijk als voldaan is aan de vereisten van proportionaliteit en subsidiariteit. De noodzakelijkheidstoets en de evenredigheidstoets zijn van groot belang, vooral indien de verwerkingsverantwoordelijke de betrokken verwerking, zoals in casu het geval is, steunt op artikel 6.1 e) AVG.
65. Derhalve dient de verwerkingsverantwoordelijke een afweging te maken tussen de noodzaak om de persoonsgegevens te verwerken en het belang van de betrokkenen. Het noodzakelijke en evenredige karakter van de maatregel dient bijgevolg meer bepaald te worden aangetoond met betrekking tot het gebrek aan minder ingrijpende middelen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen via dewelke de beoogde doeleinden eveneens zouden kunnen worden bereikt.
66. Het Hof van Justitie van de Europese Unie gaf (onder andere) in zijn arrest Huber verduidelijking op de vraag hoe het concept van noodzakelijkheid in de zin van artikel 6.1 e) AVG moet worden geïnterpreteerd.¹⁴
67. In casu is de Geschillenkamer van oordeel dat de organisatiestudie en het rapport waarin een beeld wordt geschetst van de organisatiestructuur en met name de leidinggevenden van het WZC niet had kunnen plaatsvinden zonder de verschillende leidinggevenden, waaronder klager, uitdrukkelijk bij titel te noemen. De Geschillenkamer is van oordeel dat het voor het verkrijgen van een duidelijk beeld van de organisatie en de rollen van de verschillende leidinggevenden binnen het WZC van groot belang was dat er een zo duidelijk en volledig mogelijke omschrijving werd gegeven van de wijze van leidinggeven door de verschillende leidinggevenden. De verwerking van de antwoorden van de werknemers en de beschrijving van de resultaten in het verslag (met vernoeming van de functie van de klager) waren volgens de Geschillenkamer derhalve noodzakelijk teneinde een zo volledig mogelijk beeld te vergaren van de situatie binnen het WZC, inclusief de rollen van de leidinggevenden. De Geschillenkamer stelt dus vast dat er is voldaan aan het proportionaliteitsbeginsel en dat er beroep kan gedaan worden op de rechtsgrond in art. 6.1.e AVG. De Geschillenkamer stelt derhalve **geen inbreuk op artikel 6.1 AVG** vast.
68. De Geschillenkamer acht zich niet bevoegd en ziet geen aanleiding om uitspraak te doen omtrent de beweringen van klager over beweerdelijke intenties van verweerders om de organisatiestudie te gebruiken teneinde klager in een kwaad daglicht te plaatsen en hem niet te hoeven aanstellen

¹⁴ HvJEU, Huber, C-524/06, ECLI:EU:C:2008:72

als algemeen directeur. Voor zover de Geschillenkamer uit de stukken kan opmaken zijn er door klager ook verschillende procedures aanhangig gemaakt bij de Raad van State.

Betreffende de verwerkersovereenkomst

69. In artikel 28 lid 3 AVG¹⁵ is bepaald dat de verwerking door een verwerker dient te worden geregeld in een verwerkersovereenkomst tussen verwerkingsverantwoordelijke en hemzelf. Verweerders hebben geen verwerkersovereenkomst overgelegd. Tijdens de hoorzitting heeft de tweede verweerder aangegeven dat er geen verwerkersovereenkomst is opgesteld voor de uitvoering van de opdracht. De algemeen coördinator van de tweede verweerder verduidelijkt dit door te stellen dat er een fusie heeft plaatsgevonden in 2017-2018. Pas later is een firma aangesteld ten behoeve van de ondersteuning bij de AVG-implementatie. Ondertussen sluit de tweede verweerder nu wel voor iedere opdracht als verwerker een verwerkersovereenkomst. Bij de gunning van de opdracht voor de organisatiestudie zat de tweede verweerder eigenlijk nog in een beginstadium (kort na de inwerkingtreding van de AVG) en ging hij ervan uit dat de opdracht van de opdrachtgever volstond.

¹⁵ Artikel 28 lid 3 AVG: De verwerking door een verwerker wordt geregeld in een overeenkomst of andere rechtshandeling krachtens het Unierecht of het lidstatelijke recht die de verwerker ten aanzien van de verwerkingsverantwoordelijke bindt, en waarin het onderwerp en de duur van de verwerking, de aard en het doel van de verwerking, het soort persoonsgegevens en de categorieën van betrokkenen, en de rechten en verplichtingen van de verwerkingsverantwoordelijke worden omschreven. Die overeenkomst of andere rechtshandeling bepaalt met name dat de verwerker:

- a) de persoonsgegevens uitsluitend verwerkt op basis van schriftelijke instructies van de verwerkingsverantwoordelijke, onder meer met betrekking tot doorgiften van persoonsgegevens aan een derde land of een internationale organisatie, tenzij een op de verwerker van toepassing zijnde Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepaling hem tot verwerking verplicht; in dat geval stelt de verwerker de verwerkingsverantwoordelijke, voorafgaand aan de verwerking, in kennis van dat wettelijk voorschrift, tenzij die wetgeving deze kennisgeving om gewichtige redenen van algemeen belang verbiedt;
- b) waarborgt dat de tot het verwerken van de persoonsgegevens gemachtigde personen zich ertoe hebben verbonden vertrouwelijkheid in acht te nemen of door een passende wettelijke verplichting van vertrouwelijkheid zijn gebonden;
- c) alle overeenkomstig artikel 32 vereiste maatregelen neemt;
- d) aan de in de leden 2 en 4 bedoelde voorwaarden voor het in dienst nemen van een andere verwerker voldoet;
- e) rekening houdend met de aard van de verwerking, de verwerkingsverantwoordelijke door middel van passende technische en organisatorische maatregelen, voor zover mogelijk, bijstand verleent bij het vervullen van diens plicht om verzoeken om uitoefening van de in hoofdstuk III vastgestelde rechten van de betrokkene te beantwoorden;
- f) rekening houdend met de aard van de verwerking en de hem ter beschikking staande informatie de verwerkingsverantwoordelijke bijstand verleent bij het doen nakomen van de verplichtingen uit hoofde van de artikelen 32 tot en met 36;
- g) na afloop van de verwerkingsdiensten, naargelang de keuze van de verwerkingsverantwoordelijke, alle persoonsgegevens wist of deze aan hem terugbezorgt, en bestaande kopieën verwijdert, tenzij opslag van de persoonsgegevens Unierechtelijk of lidstaatrechtelijk is verplicht;
- h) de verwerkingsverantwoordelijke alle informatie ter beschikking stelt die nodig is om de nakoming van de in dit artikel neergelegde verplichtingen aan te tonen en audits, waaronder inspecties, door de verwerkingsverantwoordelijke of een door de verwerkingsverantwoordelijke gemachtigde controleur mogelijk maakt en eraan bijdraagt.

Waar het gaat om de eerste alinea, punt h), stelt de verwerker de verwerkingsverantwoordelijke onmiddellijk in kennis indien naar zijn mening een instructie inbreuk oplevert op deze verordening of op andere Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen inzake gegevensbescherming.

70. Tweede verweerder geeft eveneens te kennen dat er nu wel consistent verwerkersovereenkomsten worden afgesloten bij het aannemen van een opdracht of dergelijke.
71. Van verweerdere mag evenwel worden verwacht dat zij op zorgvuldige wijze uitvoering geven aan de bepalingen van de AVG. Dit is te meer het geval, nu de verwerkingsverantwoordelijke een overheid is met een voorbeeldfunctie en de kernactiviteit van verwerker bestaat uit het verwerken van persoonsgegevens op relatief grote schaal.
72. De Geschillenkamer stelt gezien het bovenstaande derhalve een **inbreuk** vast op artikel **28 lid 3 AVG**.
73. Gelet op alle omstandigheden van dit concrete geval is de Geschillenkamer van oordeel dat de berisping (d.w.z. de in artikel 58.2.b) van de AVG bedoelde corrigerende maatregelen) in dit geval de meest doeltreffende, evenredige en afschrikkende sanctie is die ten aanzien van de verweerdere noodzakelijk is. De Geschillenkamer heeft bij dit oordeel tevens rekening gehouden met een opgeworpen verzachtende omstandigheid, namelijk het feit dat de AVG ten tijde van de gunning van de opdracht pas in werking was getreden en de verweerdere zich desbetreffend nog aan het organiseren waren. Tweede verweerder verklaarde dat er thans consistent wel een verwerkersovereenkomst wordt afgesloten. Meer in het algemeen wijst de Geschillenkamer er op dat bij de inschakeling van externe dienstverleners – zowel in de publieke als in de private sector – bijzondere aandacht wordt besteed aan het opstellen van een verwerkersovereenkomst.

III. Publicatie van de beslissing

74. Gelet op het belang van transparantie met betrekking tot de besluitvorming van de Geschillenkamer, wordt deze beslissing gepubliceerd op de website van de Gegevensbeschermingsautoriteit. Het is evenwel niet nodig dat daartoe de identificatiegegevens van de partijen rechtstreeks worden bekendgemaakt.

OM DEZE REDENEN,

beslist de Geschillenkamer van de Gegevensbeschermingsautoriteit, na beraadslaging, om:

- Op grond van artikel 100, §1, 5° WOG, de eerste en tweede verweerder te berispen wegens inbreuk op artikel 28 lid 3 AVG.

Tegen deze beslissing kan op grond van art. 108, §1 WOG, beroep worden aangetekend binnen een termijn van dertig dagen, vanaf de kennisgeving, bij het Marktenhof, met de Gegevensbeschermingsautoriteit als verweerder.

(get). Hielke Hijmans

Voorzitter van de Geschillenkamer